

בענינא דיומא

ימי החנוכה יש מצוה של הדלקת נרות, יש מצוה של הלל, אבל יש מצוה שהיא תמיד, תמיד, תמיד ללמוד אין זמן פטור מלימוד, בחנוכה עוד יותר שהרי גזרו להשכיחם תורתך

משאות החנוכה ממנהיג הדור מרן הגר"ד לנדו שליט"א והזעקה כנגד רודפי התורה

בגליון הובאו משאות הגר"י עמית שליט"א והגר"ח מן שליט"א בחובות הציות לדעת תורה

רבינו: משהו מעשי? להתפלל!.

הגר"א בירנצווייג: להתפלל?

רבינו: דבר טוב.

הנכד: הוא אומר שיש בחורים אמרו לו שלא מרגישים רגש מיוחד בהדלקת נרות חנוכה, הם מדליקים ומיד הולכים לבית מדרש.

רבינו: מי אמר שצריכים להרגיש, לא צריך להרגיש, מצווה, זה פעולת מצווה, כך נצטוונו לקיים מצוה דרבנן, או לא תסור מקום אחר, בלי חכמות.

הרב בירנצווייג: יש תופעה שמתרחבת משנה לשנה שעושים מסיבות משפחתיות בחנוכה, והבחורים אומרים אנחנו מרגישים שיותר חשוב ללמוד, אבל מצד אחד הם צריכים לקבל דחיפה לזה שהם צודקים בזה.

רבינו: אני לא יכול להגיד דעות בזה, אני לא מחנך אתם מחנכים, אתם יודעים מה להגיד, לא יודע מה להגיד.

הרב בירנצווייג: אז מה, לא לחזק אותם?

רבינו: לא יודע מה להגיד כל אחד מרגיש אחרת, ה' יעזור שיהיה להם הרגשה טובה וילמדו טוב, שיהיה קשה רק התוספות לא יותר

לאחמ"כ שאל הרב בירנצווייג שאלה הלכתית הנוגעת לבנו שנהיה בר מצוה בלילה הראשון של חנוכה, ושאל האם צריך לברך שהחינוך שוב לאחר שנהיה בר חיובא? רבינו אמר בענווה שאינו רב ולא עונה בהלכה למעשה, ובירך שיהיה הצלחה נחת וכל טוב.

בסיום ביקש הרב בירנצווייג בשליחות הבחורים המבוגרים שיש לו קשר איתם, לזיווג הגון במהרה. רבינו ברך והדגיש: במהרה במהרה.

מכתב עוז ממנהיג הדור שליט"א להמוני לומדי 'רינה של תורה' לחיזוק הלימוד בימי החנוכה

הנה ברשת הכוללים רינה של תורה עשו דבר גדול ומוסיפים שעות לימוד מדי ערב בכל ימי החנוכה ע"י מאות אברכים עמלי תורה. הדבר חשוב וראוי מאד בפרט בעת הזו שעומדים עלינו להשכיחם תורתך ולשבירת מטה לחמם של האברכים. אשריהם של המסייעים לענין זה ויבורכו במיטב הברכות.

הגאון רבי יהודה עמית שליט"א ראש ישיבת קרית מלאכי

הגר"י עמית במענה לשאלת תלמיד בחובות הציות לדעת התורה: חייבים להשמע לרבנים, עכשיו כאשר כולם כפופים וכולם מאוחדים אז הדבר הזה נותן עוצמה לעם היהודי, אם עולם התורה שזה למעשה העולם, כולי עלמא לא פליגי, מה זה כולי עלמא? ברחוב מישוה מידיין בזה! זה הישיבות. אז כאשר עולם התורה ראשי הישיבות כולם מאוחדים, שומעים הנחיה מישוה מגדולי הדור, למעשה העולם מקבל, באמת אין לנו בדור עם ידיעת התורה בהקפים כמו רבי דב לנדו שליט"א, אז אם כפופים להוראות שלו, אז מי ששומע את זה הוא עושה מה שצריך, כל הנוטל עצה מן הזקנים אינו נכשל, לעולם הזקנים מעמידים את ישראל. אז ודאי שצריך לשמוע.

השואל: אני צריך לשמוע לו או לראש הישיבה שלי?

הרב עמית: והראש ישיבה שלך צריך לשמוע לו...

ורק בדברים שמנהיגים את כל הציבור החרדי, או נניח גם בערבי שירה ?

הרב עמית: בערבי שירה כולם אומרים שלא צריך ללכת אז ממילא כולם מאוחדים בזה.

השואל: ונניח שלא היו מאוחדים, זה גם ועשית ככל אשר יורוך?

הרב עמית: מי שחכם יודע לשמוע, וכל האנשים שיותר יראי שמיים יותר וגדולי תורה יותר, ולדעת שהעצות הנחיות שמגיעות משם, הם הנחיות הנכונות.

השואל: איך יש להם את כל המידע.

הרב עמית: יש להם את כל המידע, הם מספיק חכמים, וגם אם יש אנשים שמשמיעים ומוציאים כל מיני רעיונות. שלא יודעים וכו'... יותר טוב לשמוע להם גם אם אין להם את כל המידע, מאשר שכל אחד יחליט שעושה כל מה שהוא רוצה כי אין להם את כל המידע, מי שמוציא את הרעיון הזה ויש שמטעים אותם שעובדים עליהם, זה כאלו שרוצים לפרק את כל האחדות של עם ישראל.

החינוך כותב בדין הזה שצריך לשמוע לגדולים שמה שכתוב לא תסור מכל

משא החנוכה ממנהיג הדור בישיבת אור ישראל

תלמידי ישיבת אור ישראל שקיבלו על עצמם להגביר שקידה בימי החנוכה בלימוד התורה זכו לשיעור כללי ממנהיג הדור מרן ראש הישיבה הגר"ד לנדו שליט"א בעניני החנוכה, לאחריו נשא משא החנוכה בפני התלמידים, וחזקם בהמשך השקיעות בעיונה של תורה, והוסיף והתייחס בדבריו לרודפים את לומדי התורה ורוצים להעביר מחוקי רצונך, וברך כי הכל כחלום יעוף:

הגענו לימי החנוכה, ימי החנוכה שיש מצוה של הדלקת נרות, יש מצוה של הלל, יש קריאת התורה, אבל יש מצוה שהיא תמיד, תמיד, תמיד ללמוד אין זמן פטור מלימוד, בחנוכה עוד יותר שהרי גזרו להשכיחם תורתך, תמיד להיות שקוע בלימוד, לא רק ללמוד אלא להיות שקוע בלימוד, מונח בלימוד, לשמוע מה שמלמדים אותכם להיות שקוע בזה התמדה בזה שקוע בלימוד כך הומן, חוץ מיום אחד בשנה תשעה באב שיבטל במהרה בימינו, ללמוד וללמוד אין זמן שפטור מלימוד להיות שקוע להיות מתמיד, שאר הדברים זה הבל הבלים.

ועכשיו רוצים להעביר מ"חוקי רצונך" רוצים אנשים כאן אצלנו רוצים לבטל מהלימוד, רודפים אותנו, ואנחנו מקווים בעז"ה שהכל יהיה כחלום יעוף, כענן כלה, הכל יפרח, ובמהרה רק נלמד ונלמד ונעסוק בלימוד להיות שקוע בלימוד ולשמוע מה שמלמדים אותכם ומדריכים אותכם הרבנים שלכם, ותדעו שרק זה האושר היחידי, אין דבר אחר בעולם, אשרינו מה טוב חלקנו שאנחנו לומדים תורה, יהי רצון שנלמד כסדר עד ביאת משיח צדקנו במהרה בימינו אמן ואמן.

אני ממברך את הראש ישיבה שליט"א והרבנים שליט"א שירבה גבולם בתלמידים כסדר ויהיה להם כל טוב.

לאחר רתנא דאורייתא במשך מספר דקות עם ראש הישיבה הגאון הגדול רבי יגאל רוזן שליט"א, הוסיף וברכו רבינו: מקווה שירבה גבולכם בתלמידים הגונים תשבו ותלמדו, וכל הגזירות הרעות וכל מה שמתנכלים לבני תורה זה יבטלו כמו שאמרתי כחלום יעוף כענן כלה כרוח נושבת לא יהיה שום דבר אפס אפסים, הם וגזירותיהם.

מנהיג הדור רקד לאחמ"כ עם ראשי הישיבה הגאון הגדול רבי יגאל רוזן שליט"א והגאון רבי מרדכי רבינוביץ שליט"א. והוסיף שוב וברך את רה"י: **הצלחה רבה בכל הבחינות.** רה"י הגר"י רוזן ברך את רבינו: שנים ארוכות בבריות גופא ונהורא מעליא, רבינו השיב: **המברך יתברך בכל הברכות.** רה"י ביקש לסייע לרבינו לרדת מהבמה, רבינו התנגד ואמר שאינו רוצה להטריח את רה"י, רה"י התעקש שאי"ז טרחה וסייע לרבינו לרדת.

משא מנהיג הדור בישיבתו סלבדוקא

לאחר השיעור במסיבת חנוכה בישיבתו סלבדוקא במעמד ראש הישיבה מרן הגרמ"ה הירש שליט"א, רה"י הגאון הגדול רבי יצחק שוורץ שליט"א והמשגיח הגה"צ רבי יעקב יונגר שליט"א ורבני הישיבה. ברך מנהיג הדור:

השם יעזור שנלמד תורה בשקיעות רבה, בכל המוח שזה יהיה הדבר היחידי שיעניין אותנו, ללמוד כמו שמלמדים אותכם. תלמדו ותהיו שקועים בלימוד, ונהיה כולנו שקועים בלימוד, וכל הצרות והבעיות שיש לנו יתבטלו ויעופו כחלום יעוף, כענן כלה ביום אחד ויהיה כל טוב סלה.

שו"ת ממנהיג הדור לקראת ימי החנוכה

המשפיע הגאון רבי אהרן בירנצווייג שליט"א העומד בראש ועד מבקשי השם נכנס לקבל ממנהיג הדור רבינו מרן שליט"א הדרכה לבחורים לקראת ימי החנוכה. להלן תמליל הדברים:

הרב בירנצווייג: יש לי קשר עם הרבה בחורים מבוגרים שמחכים הרבה שנים לשידוך, וביקשו ממני לשאול את הראש ישיבה, האם יש ענין מיוחד בחנוכה להתחזק בלימוד תורה ועוד דברים.

רבינו: מה שאפשר לנצל לחיזוק זה טוב, כל דבר! ה' יעזור.

הרב בירנצווייג: איפה לשים את הדגש?

רבינו: כל דבר מועיל, העיקר מהלב, מהלב מועיל כל דבר כך אמר רבי חיים בריסקער, אם אומרים מהלב... אתם אומרים מסתמא מהלב.. ה' יעזור בהצלחה רבה בכל הבחינות.

הרב בירנצווייג: בחורים אוהבים לשמוע משהו מעשי,

אשר יאמרו לך ימין ושמאל, מה הפירוש דבר הזה לא תסור הדבר שיגידו לך ימין או שמאל, הלכת לשאול פעם רב אתה יכול להגיד איפה זה צד ימין של מה שהוא אמר לך ואיפה זה צד שמאל של מה שאמר לך, לפסק שהוא אמר לך יש צד ימין וצד שמאל! מה הביאור במשל, כי הוא נותן לך דרך ולא לזוז מהדרך ימין ושמאל, **לפעול כמו שהתווה לך, ומהדרך לא תסור ימין ושמאל**. אז היה מי שאמר אם זה דרך ומשל, אז אפשר להגיד לא תסור ממה שאמרו לך צפון או דרום או מזרח או מערב, למה דוקא ימין ושמאל, יש מסבירים את זה כך, אם אני שואל אותך איפה זה צד ימין, איפה באמת צד ימין, הוא אומר שם ולא זה באמת שם, איך זה יכול להיות, הוא אומר שזה אני שם ואני אומר שזה שם, זה נובע שלאן הפנים מופנות, לי הפנים מופנות לכאן, ולו הפנים מופנות לשם, לכן למה אני חושב שמה שהוא אמר לי ימין זה שמאל כי הפנים שלו הפוך מהפנים שלי, אז תתבטל לכיוון שהוא מפנה אותך, מה שאתה אוהז הפוך ממנו כי הפנים שלך מופנות לא לכיוון הנכון, אז זה ימין ושמאל.

אבל החינוך אומר אפילו יגיד לך על ימין שהוא שמאל והוא טועה, **עדיף שנשמע לטעות שלו, אבל כולנו נהיה מאוחדים בלשמוע בקול הגדולים, שלא כל אחד יבנה במה לעצמו**, הוא אומר שעדיף, הוא אומר לך על שמאל שהוא ימין והוא טועה, זה למעשה העיקרון שיש גדולי ישראל ולשמוע להם.

השואל: יש רבנים שאומרים על כל מיני רבנים שבגלל שהיו פרושים, תמימים לא הבינו בעולם הזה.

הרב עמית: אז אל תשמע לרבנים ההם שככה אומרים עליהם.

הגאון רבי חיים מן שליט"א ר"י באר התלמוד באלעד

מתוך ראיון ליתד נאמן:

כיום ישנם כאלו גם בשולי החברה החרדית שבסתר ליבם זוממים מזימות לגרום לומדים מספלי בית המדרש, כמו למסלולים שונים שגדולי ישראל אסרו אותם. כיצד יש לחזק את הצעירים, שלא יולכו שולל, ולא יתפתו לאותם פיתויים שמבטיחים להם עתיד חומרי?

תמיד היו את שולי החברה, וכשהחברה גדלה מאד, מטבע הדברים זה ניכר גם בשוליים, ותמיד היו את עמי הארצות ששונאים ת"ח. **מה שהשתנה בדורנו הוא שיש להם מיקרופון, אתרים או עיתון, ורבים רבים נחשפים כך או אחרת להגייגים שלהם, ואכן סכנתם מרובה**.

אבא - (הגאון הגדול רבי מרדכי מן זצוק"ל) אמר לי פעם בגילוי לב, שבדור שלפניו, כל מי שקרא ולו במעט את ספרי המשכילים נפגע והתקלקל. היום קשה לנו להבין את זה, אבל זה היה הניסיון של אותם דורות, הניסיון של ההשכלה. בקום המדינה, השלטון וחילותיו היו הניסיון הגדול, ב"ה גם העי"ז היו עברה ובטלה מן העולם.

היום אנו רואים בבירור שהניסיון הגדול הוא תרבות השפע של ה"עולם הזה". העולם קורץ כל כך במנעמיו, והסכנה מרובה, כי מה יעשה הנער שרוצה קצת לטעום מהמנעמים האלו, ועם האוכל בא התיאבון, ואילו בביתו, בית של תורה, הוא רואה את הצמצום והמיעוט שמביאים את העושר הרוחני הגדול, אז מה הפלא שההשפעה של אותם אוהזי מיקרופון ומקלדת משפיעה?!

מה העצה נגד זה? הנה שמעתם מה שאמר לי אבא, כשם שבדור ההשכלה כל מי שהציץ נפגע, כך הוא בכל דור ודור בניסיונות שלו, **אין עצה אלא להבדל מהם באופן מוחלט, כי כל שמיעה וכל קריאה של הגייגים מקררת**. אני תמיד אומר לבחורים: **איפה הכבוד העצמי שלך? הרי אתה חכם, אתה בר דעת, יש לך ב"ה דעה בכל דבר, אז אתה לא מתבייש להטות אוזן לאנשים שכולם יודעים שהם ריקים**, אנשים ששקועים בתענוגות עוה"ז, אנשים בעלי דעות כוזבות! איך אתה נותן לכאלו אנשים חוץ בית מדרשיים שישפיעו על המוח שלך? **איך אתה לא מתבייש שאדם כזה מעצב את האישיות שלך? איך אתה לא מתבייש מעצמך, שהריקים האלו מדברים מתוך גרונו?** וכמו בכל ניסיון, צריך כל הזמן לדבר ולדבר, לחזק ולחזק, ודי יעזור שישכילו להבין זאת.

ישנה בורות מסוימת על הייחודיות שלנו כחרדים ובני התורה, למול מגורים אחרים, שגם הם דתיים, ויש בקרבם אפילו שמרנים שמכונים "חרד"לים", שלעתים נראים מתפללים ולומדים תורה טוב, ובכל זאת נראה כי המרחק בינינו הוא עצום כרחוק מזרח ומערב. היכן נמצא הפער?

בנערויות ייתר קצת סקרן וחקרן, ושאלתי את אחד מרבתי זצ"ל, איך ניתן להוכיח מי צדק באותה מחלוקת שקרעה את ירושלים לפני מאה שנה בוויכוח שהיה עם מרן הגר"י זוננפלד זצוק"ל עם אנשי המזרחי. והוא אמר לי כלל: **"תבדוק את הפירות, תסתכל על הדורות הבאים, ותדע מי צדק"**. בואו נראה את פירות עולמו של מרן הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצוק"ל, לעומת הפירות שיצאו מהדד השני, הרי אחוזים רחבים מהם נעשו חילוניים רח"ל. הפירות מוכיחים שהדרך לא היתה נכונה.

בעצם התשובה הזו צריכה להיות מספיקה עבורנו. אבל נוסף, כמו שאנחנו מבינים שאין לנו את היכולת להביע דעה בניתוחי ראש, או בתורת הקוונטים, כי אנחנו לא מכירים את הנושא בכלל, כך הוא בכל דבר שאינו מסור לנו. **דרך החיים שהיא דרך התורה מסורה רק למרנן גדולי התורה עיני העדה, והרי דעת כל גדולי הדור היתה כנגד שיטה**.

ישנה נקודה נוספת שטעונה חידוד וחזיון והיא אמונת חכמים: על שמאל שהוא ימין ... בתחום הזה, ה"אשר קר" מגיע גם מקרב כאלה המכנים עצמם כרבנים ורואים עצמם כמנהיגים בחסות כלי תקשורת המכונים חרדים, שמהדהדים ומעודדים אותם ... נכון, בעונותינו יש בקרב גורמים שוליים כאלה שמנסים לקר ולצנן את הציונות לגדולי ישראל. יש ביניהם גם כאלה המכונים רבנים.

יש כמה סיבות לזה, אבל אם נתבונן בהשקפה הפשוטה והישרה נראה כמה שזה מגוחך: האם יעלה על הדעת שכל אחד יגיד דעה כיצד לבצע ניתוח מוח מסובך? הרי כל בר דעת מבין שזה מסור רק למומחים היותר גדולים בתחום זה, ומה גם שהסוגיה כאן היא סוגיה של החיים עצמם.

היתה פעם ברוסיה אסיפה, שבה דנו בגזירת השלטון לחייב את הרבנים ללמוד את השפה הרוסית. נאספו שם גדולי ישראל והיו דעות לכאן ולכאן. למרן הגר"ח זצוק"ל היה ברור שבמצב כזה, בהמשך הזמן לא יהיו רבנים גדולי תורה, והוא שלח מברק למרן החפץ חיים זצוק"ל שיבוא לעזור במניעת הגזירה. וכשמרן הח"ח הגיע, ונשאל לסיבת בואו, הוא השיב בפשיטות ואמר: מנתחים את אחותי בניתוח מסוכן, אז באתי להשגיח על מצבה ... כשהשואל נחרד ושאל - האם הוא יכול לעזור ולגייס רופאים מומחים עבור האחות ... השיב מרן החפץ חיים - **שכונתו היתה שהתורה הקדושה שנאמר עליה "אמור לחכמה אחותי את", מוטלת בסכנה על שולחן המנתחים**.

איזה טיפס יכול לחשוב שיש לו דעה בעסקי הכלל?!! מלבד שאף אחד מאתנו לא יודע את כל הפרטים בשביל להגיד דעה, הרי כמו שאמרנו, בניתוח של סכנת חיים, כולנו מבינים שרק המומחים יכולים להביע דעה, ולמה אנחנו חושבים שגם אנחנו מבינים בעניינים הנוגעים לכלל ישראל, והנהגתו על פי תורה?

התשובה היא כואבת, והיא אחת מן השתים: יש כאלו שסבורים ומדמינים לעצמם שאף הם מן המומחים הגדולים, ואף להם נמסרה מן השמים הנהגת הדור. **הרבה חשבתי, איך יתכן שאדם צעיר יחסית שהוא לדוגמה ראש כולל וכדו', סובר שיש לו דעה בעסקי הכלל, והוא יכול להכריע כיצד לנהוג בגזירת הגיוס למשל**, או בהקמת מסגרות שלא על פי רוח חכמים ואשר אין רוח חכמים נוחה מהם: למה אני מבין שאין לי את היכולת, הכלים והכוח לדון בסוגיות כגון אלו, והוא חושב שהוא מאן דאמר לומר דעה לעשות, כפי דעתו שלו? אין לי תשובה עי"ז!

ההיגיון היחיד בזה הוא שיש כנראה אנשים שיש להם שגעון גדלות, וזה חולי כשאר חולי הנפש. אבל גם החולה, אם דעתו לא השתבשה עליו לגמרי, יתבייש להיות שוטה בעיני הציבור. אבל אם יש לך מסביבך כמה שנים - קומץ "אומרי הן", קומץ "אומרי קדוש", כאלה שמנימוקיהם שלהם אומרים לו "אתה צודק", אז במשך הזמן אין בושה במעשיו והוא מתחזק בשטותו, לומר "איכן אני מאן דאמר להביע דעה".

אבל השאלה היא על מי שנמשך והולך אחרי אנשים כגון אלו, על מי שהולך למסגרות שהוא יצר או מנסה ליצור. וכי אתה לא מבין, שאתה מוסר את חייך ביד אדם שאין לו את הדוקטורט לניתוחי מוח?

איך אתה לא מבין שאם אתה נוטה מדעת גדולי הדור, אתה פשוט נותן את הראש שלך לסכין של מנתח בלתי מנוסה?

התשובה לזה כואבת, וכבר אמרו חז"ל - אין אדם חוטא אלא אי"כ נכנסה בו רוח שטות. אין הכוונה שהוא נעשה משוגע, אבל משום נגיעה וחולשת היצר, הוא נותן מבוא ליצר, יש כבר בליבו צד כזה, ואז דעתו נעשית מבולבלת עליו, וכשדעתו של אדם מבולבלת, הוא יכול להגיע לכל מקום, עד כדי חורבן.

מהי רוח השטות שמביאה אנשים לסכנה זו של חוסר ציות לגדולי ישראל? מה רוח השטות שמביאה אדם לשבת כאחד המומחים הגדולים, לדון ולהביע דעה בנושאים שאין לו בהם שום שייכות והשגה?

שורש הדבר הוא, שאנו בדור של עקבתא דמשיחא, חוצפא יסגי, נערים פני זקנים ילבינו, בן מנוול אב, בת קמה באמה ... חכמת סופרים תסרח וכו'. איך מגיעים למצב כזה של בן מנוול אב, בת קמה באמה וכו'?

הרמח"ל מגדיר את החוצפה, שאין הקטן מכיר את מעלת הגדול ממנו, ולכן אין לו דרך ארץ ממנו, והוא לא מתבייש ממנו. אבל מה גורם שהוא לא מכיר את מעלת הגדול ממנו, למה הוא חושב שהוא חכם יותר ומבין יותר, התשובה היא עי"פ מה שקיבלתי מרבתי, **ששורש החוצפה הוא הרצון לפרוק עול. הרב והחכם הם סמכות, ודבריהם והנהגתם מחייבים אותנו**, ואמרו לנו חז"ל, שבדור עקבתא דמשיחא, יתחזק כל כך הקלקול, עד כדי פריקת עול. האדם אינו מסכים לחיות תחת עול, תחת "מחייב", אני לא צריך להאריך בזה, **כולנו יודעים שזה עיקר הבעיה של דורנו**, וכיוון שלא רוצים שום מחייב, אז בועטים בסמכות, לומר, "אני חכם יותר", "אף אחד לא יגיד לי מה לעשות כי אני מבין לבד מה צריך לעשות".

ב"ה עולם התורה מצוית לגדולי ישראל, אבל סו"ס חיידיק זה של טומאה שהתפשט בעולם, פועל במידת מה בכל אחד מאתנו. כולנו עלולים להיפגע במידת מה מהחיידיק זה של פריקת עול, והתוצאה היא מחשבה שמתגנבת: גם אני מבין, גם לי יש דעה. בוודאי שאשמע בקול גדולי ישראל, אבל אני הוא שמחליט לשמוע בקולם, גם אצלנו רוח הטומאה הזו, של הרצון לפרוק עול בגלל הקושי לחיות מתוך מחייב, עלולה לפלוש.

ולכן עלינו לשנן לעצמנו כל הזמן את האמת הפשוטה, את המושכל הראשון הפשוט והישר, **שיש דברים שאני לא מבין בהם, ואני לא יכול להביע דעה**. עסקי הכלל הם חיי נפש, ולא נמסרו אלא לגדולי הדור עיני העדה, ורק הם בעלי הידיעה וההבנה בסוגיות אלו, וכל הנוטל עצה מן הזקנים אינו נכשל וראינו זאת בכל הדורות.

- ניתן להאזין לדעת תורה מגדולי ישראל בראשם רשכבה"ג מרן הגר"ד לנדו שליט"א, בקו החירום: 03-313-3306

כמו"כ מידי שבוע י"ל קובץ אוצר הפרשה ובו גליונות מרבתינו זצוק"ל. ניתן להשיג מודפס בבתי הכנסות בארה"ק, וכן ניתן לקבלו במייל: a169258235@gmail.com - ניתוח להצטרף לקבלת הגליון ע"י שליחת הבקשה למייל - a086221800@gmail.com